

12.11.2013

ILMOITUS JÄSENIILLE

(104/2013)

Asia: Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentin alahuoneen perusteltu lausunto ehdotuksesta neuvoston asetukseksi Euroopan syyttäjänviraston perustamisesta (COM(2013)0534 – 2013/0255(APP))

Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamista koskevassa pöytäkirjassa N:o 2 olevan 6 artiklan mukaisesti kukin kansallinen parlamentti voi kahdeksan viikon kuluessa siitä, kun lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävää säädöstä koskeva esitys on toimitettu, antaa Euroopan parlamentin puhemiehelle sekä neuvoston ja komission puheenjohtajille perustellun lausunnon syistä, joiden perusteella se arvioi, että kyseessä oleva esitys ei ole toissijaisuusperiaatteen mukainen.

Euroopan parlamentin työjärjestyksen mukaan toissijaisuusperiaatteen noudattamiseen liittyvät asiat kuuluvat oikeudellisten asioiden valiokunnan toimivaltaan.

Jäsenille lähetetään tiedoksi Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentin alahuoneen perusteltu lausunto edellä mainitusta ehdotuksesta.

Alahuoneen perusteltu lausunto

toimitettu Euroopan parlamentin puhemiehelle sekä neuvoston ja komission puheenjohtajille toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden soveltamisesta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 2 olevan 6 artiklan mukaisesti

aiheesta

Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan syyttäjänviraston perustamisesta¹

Toissijaisuusperiaatteen noudattamisen arvioimista koskeva sopimuskehys

1. Alahuone on määritellyt aiemmissä perustelluissa lausunnoissaan oikean kontekstin, jossa kansallisten parlamenttien olisi arvioitava ehdotuksen toissijaisuusperiaatteen noudattamisesta. Alahuone perustaa lausuntonsa yhä tälle kontekstille esittämättä sitä uudelleen.

Ehdotettu lainsäädäntö

Tarkoitus

2. Ehdotetun asetuksen yleisenä tai pääasiallisena tavoitteena on komission vaikutustenarvioinnissaan tiivistämän mukaisesti edistää ”unionin taloudellisten etujen tehokkaampaa suojaamista ja oikeusalueen kehittämistä”. Muita tavoitteita ovat

- yhdenmukaisen EU:n järjestelmän perustaminen EU:n taloudellisiin etuihin vaikuttavien rikosten tutkimiseksi ja niitä koskevien syytteiden nostamiseksi (tunnetaan PIF-rikoksina, joiden nimitys juontuu ”taloudellisten etujen suojelemista” tarkoittavasta ranskankielisestä lyhenteestä²)
- näiden rikosten tehokkaamman tutkinnan ja niihin liittyvien syytteiden nostamisen varmistaminen
- tällaisista rikoksista luopuminen
- syytetoimien ja sen myötä myös tuomioiden määrän lisääminen sekä vilpillisesti hankittujen unionin varojen takaisinperintä, ja
- EU:n toimijoiden ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välisen tiiviin

---

¹ COM(2013)0534.

² Nämä rikokset määritellään vielä neuvoteltavana olevan unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin annettavan direktiivin (12683/12) (COM(2012)0363) perusteella. Direktiiviluonnos tunnetaan yleisesti PIF-direktiiviluonnoksena.

yhteistyön ja tehokkaan tiedonvaihdon varmistaminen¹.

3. Pyrkimyksenä on näiden tavoitteiden saavuttaminen pääasiassa perustamalla Euroopan syyttäjänvirasto, joka rakentuu sellaisen ”hajautetun” mallin² pohjalle, joka koostuu Euroopan syyttäjäviranomaisen pienestä keskeisestä työryhmästä ja neljästä apulaissyöttäjästä, jotka työskentelevät kussakin osallistuvassa jäsenvaltiossa toimivan valtuutettujen Euroopan syyttäjien järjestelmän välityksellä³.

Toiminta

4. Ehdotus asetukseksi perustuu SEUT-sopimuksen 86 artiklaan, jossa säädetään, että EU⁴ on toimivaltainen ”unionin taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten torjumiseksi”, ja voi ”perustaa Eurojustin pohjalta Euroopan syyttäjänviraston”.

5. Ehdotuksessa asetukseksi ehdotetaan, että Euroopan syyttäjänvirastolla olisi (sen valtuutettujen Euroopan syyttäjien välityksellä)

- yksinomainen toimivalta tutkia PIF-rikoksia ja nostaa niistä syytteitä jäsenvaltioiden alueella, joka luokitellaan tätä tarkoitusta varten ”yhtenäiseksi oikeusalueeksi”⁵
- mahdollisuus ohjata toimivaltaisia tutkinta- ja syyttäjäviranomaisia jäsenvaltioissa valtuutettujen Euroopan syyttäjien välityksellä PIF-rikosasioissa⁶
- käytössään valtuutettujen Euroopan syyttäjien välityksellä ja tietyin ehdoin⁷ kattava luettelo tutkintatoimenpiteistä⁸
- mahdollisuus saada kaikki asiaankuuluvat tiedot kansallisilta viranomaisilta (rikostutkinnan tai lainvalvonnan tietokannat⁹) tai Eurojustilta ja Europolilta¹⁰ ja
- oltava samat valtuudet kuin kansallisilla syyttäjäviranomaisilla kansallisissa tuomioistuimissa¹¹ ja mahdollisuus valita, mikä järjestelmään osallistuvan jäsenvaltion kansallinen tuomioistuin käsittelee asian¹².

Toissijaisuusperiaate

6. Komissio arvioi perusteluissaan ehdotuksen noudattavan toissijaisuusperiaatetta seuraavasti (asetusehdotuksen johdanto-osan 5 kappaleessa on sovellettu samaa

---

¹ Ks. vaikutustenarvioinnin s. 28.

² Asetusehdotuksen johdanto-osan 13 kappale ja 3 artikla.

³ Asetusehdotuksen 6 artiklan 1 ja 4 kohta.

⁴ SEUT-sopimuksen 86 artiklan 1 kohta.

⁵ Asetusluonnoksen 11 artiklan 4 kohta ja 25 artiklan 1 kohta.

⁶ Asetusehdotuksen 6 artiklan 4 kohta.

⁷ Kuten etukäteen saatu lainkäyttöviranomaisen lupa tai ennakoedellytyksenä ”perusteltu syy”; ks. asetusehdotuksen 26 artiklan 3 kohta.

⁸ Asetusehdotuksen 26 artikla.

⁹ Asetusehdotuksen 20 artikla.

¹⁰ Asetusehdotuksen 21 artikla.

¹¹ Asetusehdotuksen 27 artiklan 1 kohta.

¹² Asetusehdotuksen 27 artiklan 4 kohta.

lähestymistapaa):

”Unionin toimille on tarvetta, koska suunnitellulla toimella on ilmeinen unionin ulottuvuus. Sen toteuttaminen edellyttää unionin omia taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten ohjausta ja koordinoitua unionin tasolla. SEUT-sopimuksen 310 artiklan 6 kohdan ja 325 artiklan mukaisesti sekä unionin että jäsenvaltioiden edellytetään suojaavan näitä etuja. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tämä tavoite voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa ainoastaan unionin tasolla. Kuten edellä on todettu, unionin taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten syytteenpano on nykyään kokonaan jäsenvaltioiden viranomaisten tehtävänä. Tilanne on epätydyttävä, koska näin ei pystytä saavuttamaan tuloksellisen rikostorjunnan tavoitetta riittävän hyvin.”¹

7. Vaikutustenarvioinnissaan komissio esittelee kuitenkin seuraavat seitsemän pääasiallista syytä (joita käsittelemme tarkemmin myöhemmin) EU:n toimien oikeuttamiseksi:

- EU:n talousarvioon liittyvien petosten torjumiseksi tarvitaan lisätoimenpiteitä²
- nykyinen pirstoutunut kansallisen tason lainvalvontajärjestelmä on puutteellinen
- EU:n petokset eivät ole etusijalla kansallisella tasolla, eivätkä jäsenvaltiot nosta niistä tai OLAF:n osoittamista asioista riittävästi syytteitä (tuomioiden määrä vaihtelee jäsenvaltioittain ja noin 20–90 prosentin välillä)³
- EU:n petoksista nostettavien syytteiden määrää ei saada nostettua uudistamalla EU:n nykyisiä virastoja tai vahvistamalla EU:n nykyisiä toimenpiteitä ja aloitteita⁴
- PIF-direktiiviluonnoksessa puututaan ainoastaan osittain EU:n talousarvioon liittyviin petoksiin⁵
- yhdenmukaisen EU:n tason syyttäjäjärjestelmän avulla saavutetaan kansallisen ja rajatylittävän lainvalvonnan ja pelotteen yhtäläinen taso koko EU:ssa⁶, ja
- tällä tavoin taataan epäiltyjen oikeuksien suojelun korkea taso.

Asetuksen kohdat, jotka eivät ole toissijaisuusperiaatteen mukaisia

i) Olennaisten menettelytapasääntöjen noudattamatta jättäminen

---

¹ Perusteluiden 3.2 kohta, s. 4.

² Ks. vaikutustenarvioinnin s. 7. Kunkin edeltävän kolmen vuoden aikana tapahtuneiksi epäiltyjen petosten keskimääräinen arvo oli 500 miljoonaa euroa / 425 miljoonaa punttaa ja havaitsemattomien petosten kolme miljardia euroa / 2,55 miljardia punttaa vuodessa.

³ OLAF:lle ilmoitettuja asioita koskevien tuomioiden määrä jäsenvaltioissa vuosina 2006–2011 on ilmoitettu vaikutustenarvioinnin sivulla 18. Komissio myöntää, että tilastot ovat karkeita arvioita. Komissio toteaa, että jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien toiminnan asianmukainen arviointi edellyttäisi syvällisen tutkimuksen suorittamista ja kussakin jäsenvaltiossa sovellettavan oikeudellisen säädöskehyn ja rikostilanteiden arvioimista. Komissio toteaa kuitenkin, että Euroopan syyttäjänviraston toiminta ”[...] lisäksi nostettavien syytteiden määrää tällaisten asioiden osalta”.

⁴ Komission vaikutustenarviointi, s. 26 ja 27.

⁵ Komission vaikutustenarviointi, s. 27.

⁶ Komission vaikutustenarviointi, s. 26.

8. Pöytäkirjassa N:o 2 olevan 5 artiklan nojalla ”kaikkiin esityksiin, jotka koskevat lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävää säädöstä, olisi liitettävä selvitys, jonka sisältämien yksityiskohtaisten tietojen perusteella toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen noudattamista voidaan arvioida”. Vaatimus siitä, että kaikkiin esityksiin, jotka koskevat lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävää säädöstä, olisi sisällyttävä yksityiskohtaisia tietoja sisältävä selvitys, edellyttää, että selvitys olisi sisällytettävä komission perusteluihin, jotka ovat osa lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävää säädösesitystä ja jotka on käännettävä kaikille EU:n virallisille kielille. Koska perustelut käännetään kaikille EU:n virallisille kielille, toissijaisuusperiaatteen (ja suhteellisuusperiaatteen) noudattamista voidaan arvioida kaikkien EU:n jäsenvaltioiden kansallisissa parlamenteissa pöytäkirjassa N:o 2 olevan 5 artiklan mukaisesti. Tätä on verrattava komission vaikutusten arviointiin, joka ei sisälly lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen ja jota ei käännetä kaikille EU:n virallisille kielille.

9. Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa¹ oletetaan, että päätökset olisi tehtävä mahdollisimman lähellä EU:n kansalaisia. Tästä olettamasta poikkeamiseen ei pitäisi suhtautua itsestään selvyytenä, vaan se olisi perusteltava riittävän yksityiskohtaisesti ja selkeästi, jotta EU:n kansalaiset ja heidän vaaleilla valitut edustajansa voivat ymmärtää laadulliset ja määrälliset syyt, joiden perusteella todetaan, että ”unionin tavoite voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla”, pöytäkirjassa N:o 2 olevan 5 artiklan vaatimusten mukaisesti. Lainsäädäntöä ehdottavan EU:n toimielimen velvollisuutena on täyttää kyseiset vaatimukset.

10. Jäljempänä mainituista syistä katsomme, että komissio ei ole esittänyt perusteluissaan riittäviä laadullisia ja määrällisiä perusteluita sen puolesta, että toimenpiteitä olisi syytä toteuttaa EU:ssa. Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentin alahuoneen mukaan tämä on osoitus siitä, että komissio ei noudata pöytäkirjan N:o 2 5 artiklassa esitettyjä olennaisia menettelytapasääntöjä.

11. Toissijaisuustestin ensimmäisen osan mukaan EU voi toimia ”vain tapauksissa, joissa jäsenvaltiot eivät riittävässä määrin pysty saavuttamaan ehdotettujen toimien tavoitteita keskushallinnon tasolla eivätkä alueellisella ja paikallisella tasolla”². Alahuone katsoo, että komission toissijaisuusanalyysissa ei oteta huomioon, ovatko esitetyt tavoitteet tarpeellisia, vaan siinä todetaan ainoastaan, että tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin EU:n tasolla, minkä vuoksi ne ovat tarpeellisia: ”unionin toimille on tarvetta, koska suunnitellulla toimella on ilmeinen unionin ulottuvuus” (ks. edellä 6 kohta). Koska tässä lausunnossa yhdistetään toissijaisuustestin ensimmäinen ja toinen osa, se palvelee vain itseään. Analyysi ei toteudu toteamalla ainoastaan, että jäsenvaltioiden suorittama syytteiden nostaminen rikoksista ”ei ole tyydyttävällä tasolla”.

ii) Toissijaisuusperiaatteen noudattamatta jättäminen

12. Vaikutustenarvioinnin osalta komissio toteaa, että jäsenvaltioiden tasolla suoritettavat kansalliset toimet eivät ole riittäviä, koska

- nykyisessä kansallisen tason lainvalvontajärjestelmässä on puutteita (vaikka sen

---

¹ 5 artikla.

² Ks. SEU-sopimuksen 5 artiklan 3 kohta.

tukena on asiaankuuluvien EU:n virastojen – OLAF, Eurojust ja Europol – tekemä työ rajatyöllä/EU:n tasolla), sillä se on pirstoutunut jäsenvaltioiden rikosoikeudellisten järjestelmien ja painopistealueiden erojen vuoksi

- huolimatta siitä, että jäsenvaltioilla on nykyisten EU:n toimenpiteiden ja SEUT-sopimuksen 325 artiklan perusteella monia oikeudellisia velvoitteita torjua EU:n talousarvioon liittyviä petoksia, jäsenvaltiot eivät kykene riittävällä tavalla tunnistamaan ja tutkimaan EU:hun liittyviä petoksia ja nostamaan niistä syytteitä, ja suuri osa OLAF:n kansallisille viranomaisille ohjaamista tapauksista ei johda minkäänlaisiin lainvalvontatoimiin tai syytteiden nostamiseen¹ ja
- kansallisella tasolla on erilaisia toimenpiteiden onnistumisen esteitä, kuten lainsäädännön erot, tapausten monimutkaisuus, riittämättömät kansalliset resurssit ja tarve kerätä todisteita kansallisen alueen ulkopuolelta².

13. Komissio toteaa myös, että kansallisen tason toimet eivät olisi riittäviä, vaikka niihin yhdistettäisiin vahvistettuina nykyiset EU:n tason toimet ja mekanismit, koska

- mahdollisuudet ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseen kyseessä olevien EU:n virastojen uudistamisen avulla ovat rajalliset: Eurojustille³ tai Europolille⁴ ei voida kummallekaan antaa valtuuksia suorittaa tutkimuksia, Eurojustille ei voida antaa valtuuksia nostaa syytteitä tapauksista kansallisissa tuomioistuimissa, eikä OLAF ole toimivaltainen rikostutkimusten suorittamiseksi eikä se voi taata tutkimustensa seuranta⁵
- huolimatta siitä, että kansallisen rikoslainsäädännön pirstoutuneisuutta korjataan osittain PIF-direktiivillä yhdenmukaistamalla rikoksia ja seuraamuksia, kyseisen ehdotuksen avulla ei voida ratkaista EU:n laajuisiin tutkimuksiin ja syytteiden nostamiseen liittyviä ongelmia⁶, ja
- muut nykyiset komission toimet ja aloitteet (kuten petostentorjuntastrategia)⁷ eivät riitä tutkimusten ja syytteiden nostamisen osalta määriteltyjen ongelmien ratkaisemiseksi⁸.

14. Alahuone katsoo, että komissio ei ole suorittanut vaikutustenarviointinsa analyysissä riittävällä tavalla toissijaisuustestin ensimmäistä osaa, koska

- se ei ole ottanut huomioon mahdollisuutta vahvistaa nykyisiä tai vaihtoehtoisia mekanismeja (mukaan lukien EU:n varojen hakemiseen liittyvät

---

¹ Ks. vaikutustenarvioinnin s. 27.

² Ks. alaviite edellä.

³ Ks. SEUT-sopimuksen 85 artiklan rajoitukset.

⁴ Ks. SEUT-sopimuksen 88 artiklan rajoitukset.

⁵ Komission vaikutustenarviointi, s. 26.

⁶ Komission vaikutustenarviointi, s. 27.

⁷ Myös vuonna 1995 yhteisön taloudellisten etujen suojaamisesta tehty yleissopimus. Asetus 1073/1999, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista, ja asetus 2185/1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista.

⁸ Komission vaikutustenarviointi, s. 27.

ennaltaehkäisevät toimet), joita voitaisiin panna täytäntöön kansallisella ja EU:n tasolla; sen sijaan komissio olettaa, että ylikansallisen syyttäjän- ja tutkintaviraston perustaminen on ainoa keino EU:n talousarvioon liittyvien petosten ratkaisemiseksi; sen vaikutustenarvioinnissa määritellään neljä huomioon otettavaa vaihtoehtoa (ei toimenpiteitä, ainoastaan muut kuin sääntelyyn liittyvät toimet EU:n tasolla, Eurojustin valtuuksien lisääminen ja Euroopan syyttäjänviraston perustaminen), mutta ainoastaan nykyisen ehdotuksen perustana olevaa vaihtoehtoa käsitellään merkittävällä tavalla

- se on toiminut liian hätiköidysti eikä ole odottanut PIF-direktiiviluonnoksen vaikutusten arvioimista EU:n talousarvioon liittyvien petosten kansallisen ja rajatylittävän tutkinnan ja syytteiden nostamisen osalta¹, ja
- komissio on käyttänyt vaikutustenarvioinnissaan kyseenalaisia tietoja ja virheellisiä oletuksia (mukaan lukien muun muassa epäluotettavat tuomioita koskevat tiedot², oletus siitä, että Euroopan syyttäjänvirasto olisi ainoa keino petosten estämiseksi, ja ennaltaehkäisevien toimenpiteiden tutkimatta jättäminen, muiden kuin osallistuvien jäsenvaltioiden tietojen käyttäminen, ongelmat kustannustenlaskennassa, joka perustuu sille, että Euroopan syyttäjänvirasto rahoitettaisiin nykyisillä varoilla).

15. Lisäksi komission arvioinnissa toissijaisuustestin ensimmäisen osassa ei käsitellä sitä, olisivatko toimet ”alueellisella tai paikallisella tasolla” riittäviä, mikä on erityisen tärkeää tilanteissa, joissa hajautetuilla hallinnoilla voi olla erillisiä rikosoikeudellisia järjestelmiä. Alahuone kiinnittää komission huomion tämän perustellun lausunnon liitteeseen 1, joka sisältää Skotlannin parlamentin oikeusasiasiainvaliokunnan 13. raportin. Kyseinen valiokunta totesi, että sen mielestä Euroopan syyttäjänviraston perustaminen ei ole tarpeen ilmoitetun EU:n petosten torjuntaa koskevan tavoitteen saavuttamiseksi eivätkä EU:n tason toimet tuottaisi parempia tuloksia kuin mitä jäsenvaltiot voisivat saavuttaa kollektiivisesti. Valiokunta on huolissaan siitä, että komissio ei ole tutkinut riittävällä tavalla, voitaisiinko toimilla ilman ylikansallista virastoa saavuttaa riittävä suoja EU:hun liittyviltä taloudellisilta petoksilta. Skotlannin parlamentti hyväksyi 5. syyskuuta oikeusasiasiainvaliokunnan suosituksen mukaisesti lausunnon, jonka mukaan asetusehdotus ”ei noudata toissijaisuusperiaatetta sellaisena kuin siitä määrätään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa”.

16. Toissijaisuustestin toisessa osassa edellytetään todisteita siitä, että asetusehdotuksen tavoitteet voitaisiin saavuttaa mittakaavaetujen tai vaikutusten vuoksi paremmin EU:n tason toimien avulla. Komission mukaan EU:n tason toimien etuja ovat

- yhdenmukainen EU:n tason syyttäjäjärjestelmä, jonka avulla kyetään torjumaan EU:ta koskeviin petostapauksiin liittyviä rajatylittäviä tekijöitä, takaamaan yhdenmukainen,

¹ Jatkuva epävarmuus Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumisesta kyseiseen välineeseen ei vie pohjaa tältä väittämältä, koska komissio on melko hyvin valmistautunut esittämään toissijaisuutta puoltavat seikat nykyiselle ehdotukselle, johon eivät koskaan osallistu kaikki jäsenvaltiot.

² Katso alaviite 17. Komissio myöntää, että tilastot ovat karkeita arvioita. Komissio toteaa, että jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien toiminnan asianmukainen arviointi edellyttäisi syvällisen tutkimuksen suorittamista ja kussakin jäsenvaltiossa sovellettavan oikeudellisen säädöskehityksen ja rikostilanteiden arvioimista. Komissio toteaa kuitenkin, että Euroopan syyttäjänviraston toiminta ”[...] lisäksi nostettavien syytteiden määrää tällaisten asioiden osalta”.

tehokas ja samantasoinen lainvalvonta koko EU:ssa, varmistamaan jäsenvaltioiden välinen yhteistyö ja koordinointi sekä takaamaan, että kaikki EU:n taloudellisia etuja vastaan kohdistuvia rikoksia koskevat epäilyt tutkitaan järjestelmällisesti, mikä lisäisi pelotevaikutusta¹, ja

- EU:n tason lähestymistapa, jonka avulla taataan yksilöiden ja yritysten oikeuksien korkeatasoinen kunnioitus ja suoja EU:hun liittyviä petoksia koskevan tutkinnan ja syytteiden nostamisen aikana oikeusvaltioperiaatteen mukaisesti.

17. Alahuone ei ole vakuuttunut näitä EU:n tason toimien etuja koskevasta komission arviosta. Syitä tähän ovat:

- käytettyjä laadullisia ja määrällisiä muuttujia voidaan arvostella samoista asioita kuin edellä 14 kohdassa on esitetty, ja
- EU:n tason syyttäjäjärjestelmässä, johon osallistuu vain osa jäsenvaltioista ja jossa ei muodosteta koko EU:n kattavaa ”yhtenäistä oikeudellista aluetta”, ei saavuteta samantasoisia lainvalvontaa koko EU:n alueella, ja
- väite epäiltyjen oikeuksien korkeatasoisen suojan saavuttamisesta on perusteeton:
  - o on kyseenalaista, hyväksyisivätkö osallistuvat jäsenvaltiot, joissa tutkinnan ja syyttäjän toiminnot on erotettu juuri vallan väärinkäytön ja epäiltyjen oikeuksien suojan tehostamiseksi, tämän väittämän
  - o valtuutettujen Euroopan syyttäjien paineet asettaa etusijalle EU:hun liittyvät petostapaukset ja varmistaa tuomioiden antaminen kaikissa tapauksissa toisivat käyttöön mallin päätöksenteon pakollisuudesta syytteiden nostamisen yhteydessä (mikä olisi vierasta Yhdistyneelle kuningaskunnalle ja jäsenvaltioille, joissa sovelletaan harkintaan perustuvaa mallia), mikä voisi heikentää epäiltyjen oikeuksia
  - o muiden rikosten uhreiksi joutuneiden EU:n kansalaisten oikeudet voisivat kärsiä kansallisten varojen osoittamisesta etusijassa EU:hun liittyviin petossyytöksiin
  - o tiedot laillisuusvalvontajärjestelyistä ovat puutteelliset, mikä kyseenalaistaa ehdotuksen yhdenmukaisuuden oikeusvaltioperiaatteen kanssa, ja
  - o ”yhdenvertaisuutta lain edessä”, joka on toinen oikeusvaltioperiaatteen liittyvä käsite, ei saavuteta kaksinkertaisilla rikosoikeusjärjestelmillä, joihin tämä ehdotus väistämättä johtaisi ja joissa EU:hun liittyvistä rikoksista nostettujen, etusijalle asetettujen ja tavoitepohjaisten syytteiden kohteena olevilla epäillyillä voisi olla suurempi riski tulla tuomituiksi kuin muilla epäillyillä.

18. Parlamentin alahuone on myös huolestunut muista mahdollisista EU:ssa toteutettaviin

---

¹ Komission vaikutustenarviointi, s 26.

toimiin liittyvistä haittapuolista. Kyse ei ole ainoastaan siitä, että Eurojustin ja OLAF:n PIF-rikoksiin liittyvien toimivaltuuksien vähentämisellä ja puutteellisella keskittymisellä ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin voisi olla epäsuotuisia vaikutuksia järjestelmän ulkopuolelle jääville jäsenvaltioille, vaan haitallisia vaikutuksia voisi aiheutua myös osallistuville jäsenvaltioille näistä rikoksista syytteen nostamista koskevan kansallisen velvollisuuden heikentämisestä ja itsemääräämisoikeuden menettämisestä sen suhteen, miten jäsenvaltiot painottavat syytteiden nostamista omissa rikosoikeusjärjestelmissään.

Päätelmät

19. Edellä mainituista syistä parlamentin alahuone katsoo, että ehdotus ei ole toissijaisuusperiaatteen mukainen.